

Oppilaan opas 2023–2024

Maikkulan koulu 7.–9. luokat

Sisällysluettelo

1. HENKILÖKUNTA	4
2. LUOKANVALVOJAT JA KOTILUOKAT	6
4. OPPITUNTIEN ALKAMIS- JA PÄÄTTYMISAJAT	7
5. KOULUN TYÖ- JA LOMA-AJAT LV 2023 – 24	7
6. KOULUKULJETUS	8
7. WILMA	9
8. RÄSTITUNTI	9
9. POISSAOLOT	10
9.1. Luvalliset poissaolot	10
9.1.1. Kun sairastun.....	10
9.1.2. Etukäteen sovittu poissaolo (esim. lomamatka, pelireissu).....	11
9.2. Luvattomat poissaolot	12
9.3. Myöhästyminen oppitunnilta	13
10. LÄÄKEHOIDON SUUNNITELMA	14
11. MAIKKULAN YHTENÄISKOULUN SÄÄNNÖT	15
12. KASVATUSKESKUSTELUT JA KURINPITORANGAISTUKSET	16
13. VAKUUTUKSET	17
14. OPISKELU YLÄKOULUSSA	18
14. VALINNAISAINHEET 8. – 9. LUOKILLA	23
15. NÄIN PIDÄT HUOLTA OMASTA JAKSAMISESTASI	24
16. TAVAROIDEN, PYÖRIEN JA MOPOJEN SÄILYTYS	24
17. LÖYTÖTAVARAT	25
18. OPPILASKUNTA	25

19.	TUKIOPPILASTOIMINTA	25
20.	KIVA - ”LOPETETAAN KIUSAAMINEN YHDESSÄ”	26
21.	KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ	27
22.	MAIKKULAN NUORISOTALO	27
23.	KV-TOIMINTA	28
24.	KOULUTYÖN TUKEMINEN	28
25.	OPPILASHUOLTO	30
a.	Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä	30
b.	Terveystoiminta	30
c.	Koulukuraattori	31
d.	Koulupsykologi	31
e.	Hammashuolto	32
f.	Koulupoliisi	32
26.	ARVIOINTI	33
27.	VÄLITUNTIALUE JA OPETUSTILAT	36
28.	TOTTA VAI TARUA?	378
29.	KYMMENEN KOHTAA: MITÄ NUORI TARVIKSEE VANHEMMILTAAN?	41
30.	MURROSIKÄISEN KÄYTTÖOHJE	42
31.	ÄLÄ JÄÄ YKSIN - KESKUSTELUAPUA SAATAVILLA	42
32.	LIIKUNTASUUNNITELMAT	42

Rehtorin tervehdys

Tervehdys kansliasta!

Maikkulan koulussa 29.8. 2023

Lukuvuosi on aloitettu 7.–9.-luokkien osalta uusituissa, upeissa tiloissa! 1.–6.-luokat jatkavat vielä toisen väistövuoden Patamäen koulun tiloissa.

Toivotamme lämpimästi tervetulleiksi joukkoomme uudet oppilaat ja henkilökunnan jäsenet!

Lukuvuoden teemana työrauha

Lukuvuoden teema on jälleen työrauha. Annamme kaikille työrauhan ja vaalimme sitä kaikin keinoin. Meidän kouluamme Maikkulaan tullaan joka päivä opiskelemaan ja työskentelemään ahkeralla asenteella. Kaikkiin työrauhan esteisiin, esimerkiksi kiusaamiseen tai muuhun häiritsevään toimintaan puututaan välittömästi. Autamme kaikkia oppilaitamme pääsemään omaan parhaimpaansa. Tukea tarjotaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja niitä myös opiskelija ottaa vastaan.

Henkilökuntaamme on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja mm. Restoratiivisen toimintakulttuurin edistämisen asioissa. Kouluamme on luotu kiusaamisen ehkäisemiseen KiVa-mallin lisäksi SoPu-malli (Sovittelu ja puuttuminen). Tarkoituksena molemmissa malleissa on kasvattaa koko kouluyhteisö huomaamaan, kuinka tärkeää on myönteisen kohtaamisen taidot.

Restoratiivisuus on kohtaamista, kuuntelua, ihmisten välisten suhteiden eheyttämistä ja sosiaalisten taitojen vahvistamista. Vuorovaikutus, dialogi ja yhteisten ratkaisujen etsiminen johtavat voimaantumiseen, oppimiseen ja vastuunottoon sekä rauhaan yksilöiden välillä ja yhteisöjen sisällä. Muiden ammatillisten vahvuksiemme lisäksi koemme tämän erityiseksi vahvuudeksi talossamme.

Koulumme väistö- ja rakennusvuodet 2022-2024

Maikkulan koulussa on perusparannusvaihe lukuvuosina 2022–2024. Lukuvuonna 23-24 yläkoulun luokat 7.-9. ovat palanneet uusittuihin tiloihin. Luokkien 7–9 ruokailu järjestetään kuitenkin koulun läheisyydessä olevassa monitoimitalossa, koska koulun oma ruokala valmistuu syksyksi 2024 entiseen alaluokkien rakennukseen. Syksyllä 2023 myös 1–6-luokat palaavat uusittuihin tiloihin.

Menestyksestä lukuvuotta kaikille!

Soile-rehtori

1. Henkilökunta

Krankkala Soile, rehtori

Toivonen Meri, koulusihteeri

Eronen Antti, apulaisjohtaja, matematiikka, fysiikka ja kemia

Annola Janne, lv. 8a, käsityö (tekninen)

Aura Minna, koulunkäynninohjaaja Vet 3

Ervasti-Taskila Katri, koulunkäynninohjaaja Vet 3

Figueredo Ana, koulunkäynninohjaaja

Harju Saana, uskonto (ui)

Hautamäki Erno, erityisluokanopettaja, pr 7–9

Heiniemi Kaisa, lv. 8d, matematiikka, fysiikka ja kemia

Honkala Heli, lv. 9b, äidinkieli ja kirjallisuus

Honkavaara Teemu, uskonto (ue) ja elämäntutkimus

Ikonomids Sofia, opinto-ohjaaja

Kangas Jouni, matematiikka, fysiikka ja kemia

Kangas Päivi, erityisopettaja 8–9 lk.

Kemppainen Jutta, VET 3

Keränen Jarmo, virastomestari

Kinnunen Tiina, erityisopettaja 7 lk.

Kotilainen Mari, koulunkäynninohjaaja, er7-9

Kukkonen Hanna, lv. 9 c, englanti ja saksa

Kuusisto Riitta, kotitalous

Laitinen Riitta, biologia ja maantieto, terveystieto, historia 7. lk.

Merkkiniemi Eeva-Liisa, käsityö (tekstiili)

Muraja Kimmo, lv. 8b, musiikki, uskonto (ue) ja tv

Naakka-Rautiainen Sofia uskonto (uo)

Norrkniivilä Anna, lv. 7d matematiikka, fysiikka ja kemia

Pennanen Heikki, lv. 9a, kuvataide

Pernu Anne, opinto-ohjaaja

Pyhtilä Marja, koulunkäynninohjaaja (Sijaisena Arola Vertti joulukuuhun asti)

Pöytäri Iivari, liikunta ja terveystieto

Rannanpää Heidi, lv. 7d biologia ja maantieto, terveystieto

Rantanen Salla, lv. 9d, matematiikka, fysiikka ja kemia

Romakkaniemi Salla, lv. 7b liikunta ja terveystieto

Salmela Tiina, lv. 7a kotitalous

Sirviö Anna, englanti ja ruotsi

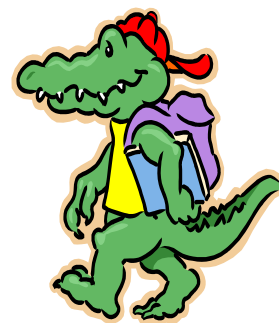
Skytte Anna, äidinkieli ja kirjallisuus

Ylitepsa Anna, englanti ja ruotsi, ET

2. Luokanvalvojat ja kotiluokat

Luokanvalvoja opastaa sinua koulun käytäntöihin, seuraa poissaolojasi ja koulunkäyntisi sujumista. Luokanvalvoja tekee yhteistyötä huoltajasi kanssa koulunkäyntisi tukemisessa.

Kun sinulla tulee koulutyöhön liittyviä kysymyksiä, käänny siis ensisijaisesti luokanvalvojasi puoleen.

lk	luokanvalvoja	kotiluokka
7A	Tiina Salmela	OT28
7B	Saila Romakkaniemi	OT40
7C	Heidi Rannanpää	OT45
7D	Anna Norrkniivilä	OT48
8A	Janne Annola	OT44
8B	Kimmo Muraja	OT26
8C	Perttu Salonpää	OT23
8D	Kaisa Heiniemi	OT46
9A	Heikki Pennanen	OT52
9B	Heli Honkala	OT27
9C	Hanna Kukkonen	OT24
9D	Salla Rantanen	OT43
ER7-9	Erno Hautamäki	OT42
VET 3	Jutta Kemppainen	OT41

4. Oppituntien alkamis- ja päättymisajat

1.–2. tunti 8.30–10.00

15 min ulkovälitunti

3. tunti 10.15–11.00

4. tunti 11.00–11.45

Ruokavälitunti 11.45–12.30 porrastetusti:

7 lk. ruokailu alkaen 11.45/ 8 lk. ruokailu alkaen 11.55/ 9 lk. ruokailu alkaen 12.05

(Ruokailujärjestystä vaihdetaan säännöllisesti)

5. tunti 12.30–13.15

5 min välitunti

6. tunti 13.20–14.05

15 min ulkovälitunti

7.–8. tunti 14.20–15.50

5. Koulun työ- ja loma-ajat lv. 2023–24

Syyslukukausi 10.8. - 22.12.2023

- syysloma 23.10 – 29.10.2023 (vko 43)
- Itsenäisyyspäivä 6.12.2023
- joululoma 23.12.2023 – 9.1.2024

Kevätlukukausi 8.1. – 1.6.2024

- talviloma 4.3. – 10.3.2024 (vko 10)
- pääsiäinen 29.3 – 1.4.2024
- vappu 1.5.2024
- helatorstai 9.5.2024

Työelämään tutustuminen eli TET:

- 7. luokkalaiset 1 päivä lähipiirin työpaikalla, aika ilmoitetaan erikseen
- 8. luokkalaisten tet 15.4-19.4.2024 (vko 16)
- 9. luokkalaisten tet 2.10 – 6.10.2023 (vko 40)

6. Koulukuljetus

Jos koulumatkasi lähikouluusi on yhteen suuntaan pidempi kuin 5 km, sinulla on oikeus koulukuljetukseen. Huoltajasi tulee täyttää kuljetushakemus.

Pikkaralassa asuvat saavat koululaiskortin, johon on ladattu jokaiselle koulupäivälle kaksi matkaa.

Madekoskella ja Sääsken-suolla asuvien oppilaiden ensisijainen koulukuljetus on ns. koulubussi.

Koulubussin aikataulu jaetaan kuljetusoppilaille.

Kuljetusoppilaat saavat koulusihteeriltä tarvittaessa bussiliput liikuntapaikoille siirtymisiin.

7. Wilma

Wilma on opiskelussa tärkeä!

Jokaisen oppilaan on käytettävä ja seurattava Wilmaa. Wilma on myös kodin ja koulun ensisijainen yhteydenpitoväline. Wilmaan pääsee esim. koulun kotisivun kautta osoitteesta: www.ouka.fi/oulu/maikkulan-koulu tai suoraan ouka.inschool.fi.

Wilmasta näet lukujärjestyksesi, tulevat kokeet ja kokeiden arvosanat, poissaolosi ja huomiot tuntikäyttämisesestäsi. Wilman kautta voit lähettää viestejä opettajille ja koulun muulle henkilökunnalle. Myös opettajat viestivät sinulle Wilman kautta.

Myös huoltajat saavat oman Wilma-tunnuksensa. Huoltajat seuraavat Wilmasta koulunkäyntiisi liittyviä asioita ja näkevät koulunkäyntiäsi varten kirjatut pedagogiset lomakkeet. Wilman kautta he tekevät poissaoloselvityksiä ja lähettävät viestejä koulun henkilökunnalle.

Säilytä tunnuksesi ja salasanasi huolellisesti, ettei se joudu väriin käsiin.

8. Rästitunti

Rästitunti on
keskiviikkoisin
klo 14.15

Rästikoe

Jos sinulla on ollut pätevä syy olla pois kokeesta, sinun **tulee suorittaa koe viikon kuluessa** kouluun palattuasi. Koe suoritetaan rästitunnilla. Jos sinulla on jäänyt useita kokeita rästiin, sovi kokeiden suorittamisesta opettajien kanssa. **Jos et käytä hyväksesi rästikoemahdollisuutta, koe arvioidaan arvosanalla hylätty 4.** Rästikoepäivää ei voi venyttää tai päättää itse

Pätevä syy poissaoloon:

- huoltajan ilmoittama sairauspoissaolo, ilmoitus pitää tulla viimeistään koepäivänä
- etukäteen sovittu luvallinen poissaolo, esim. pelireissu, lomamatka
- muu päteväksi katsottava syy, jonka huoltaja ja luokanvalvoja toteavat yhdessä

Rästitehtävät

Rästitunnilla joudut suorittamaan korvaavia tehtäviä, jos

- olet myöhästynyt useita kertoja
- olet ollut luvatta pois tunnilta
- sinulla on läksyt toistuvasti tekemättä
- olet muuten laiminlyönyt koulutehtäviäsi

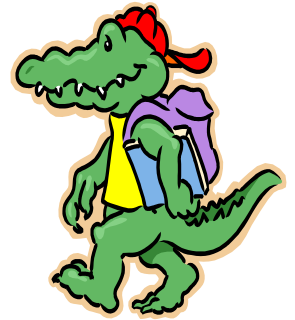
Rästitunti on samaan aikaan rästikokeen kanssa.

9. Poissaolot

Kun joudut olemaan pois koulusta sairauden tai muun syyn vuoksi, huoltajallasi on velvollisuus ilmoittaa poissaolosta koululle samana päivänä.

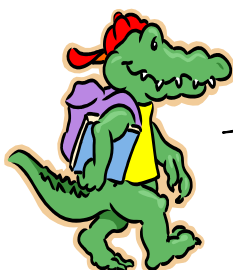
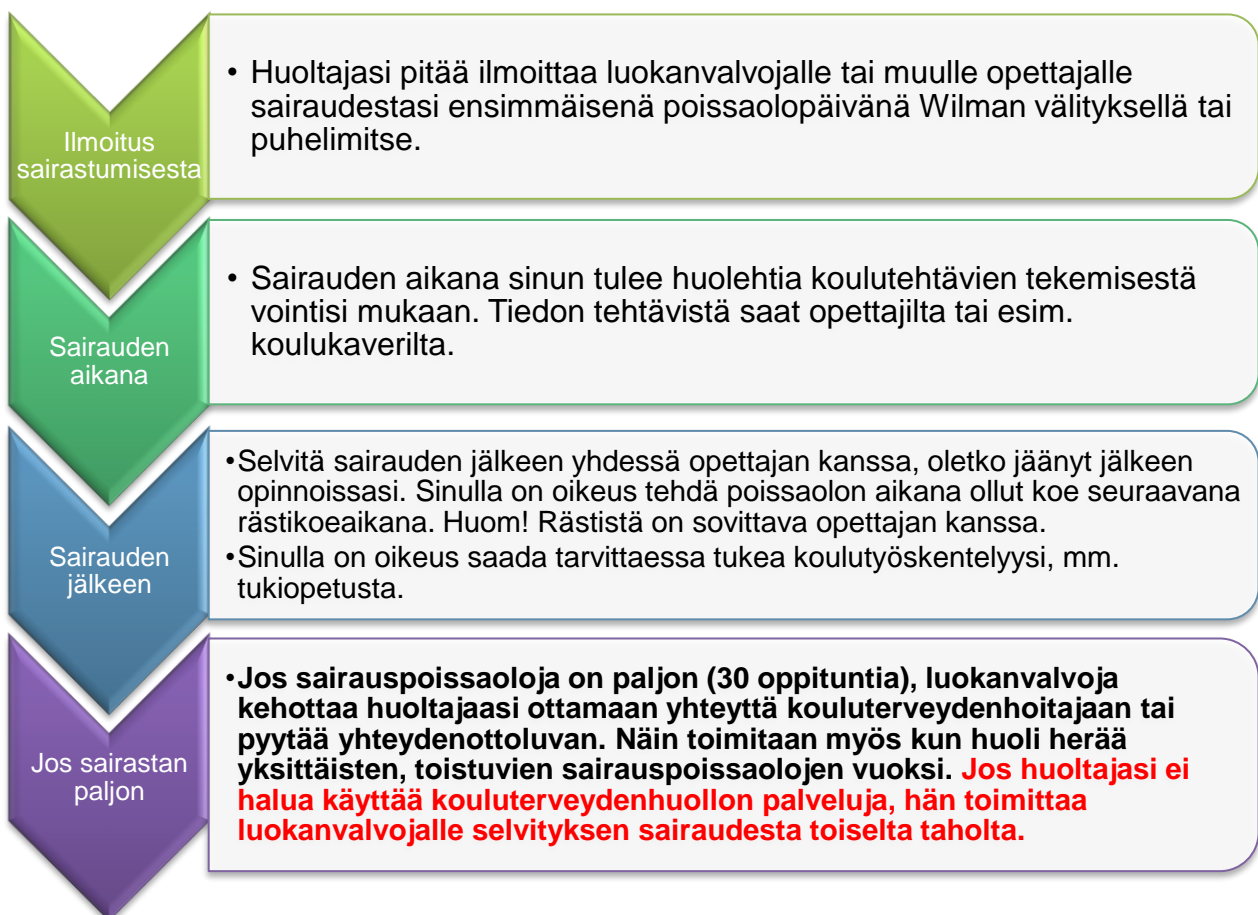
Sinun on otettava itse selvää, mitä poissaolosi aikana on koulussa opiskeltu ja mitä on tullut läksyksi. Läksyt voit kysyä luokkakavereiltasi tai opettajalta.

Noudatamme Oulun kaupungin poissaoloihin puuttumisen mallia.

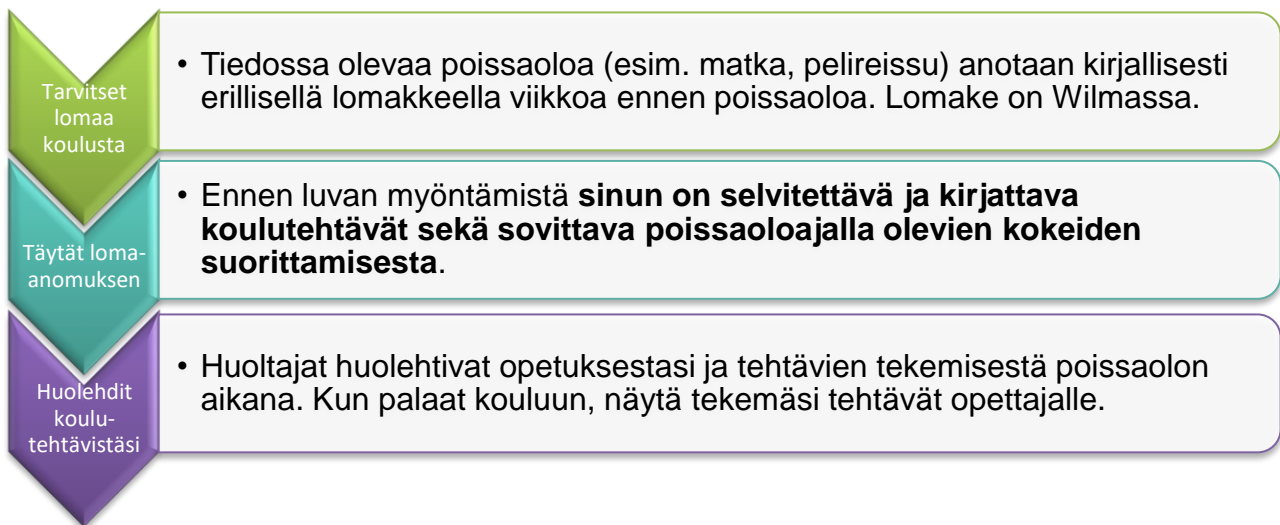
9.1. Luvalliset poissaolot

9.1.1 Kun sairastun

Jos sairastut kesken koulupäivän, pyydä opettajalta lupa mennä terveydenhoitajalle. Kotiin lähtemisestä sovitaan huoltajan kanssa puhelimitse.

9.1.2. Etukäteen sovittu poissaolo (esim. lomamatka, pelireissu)

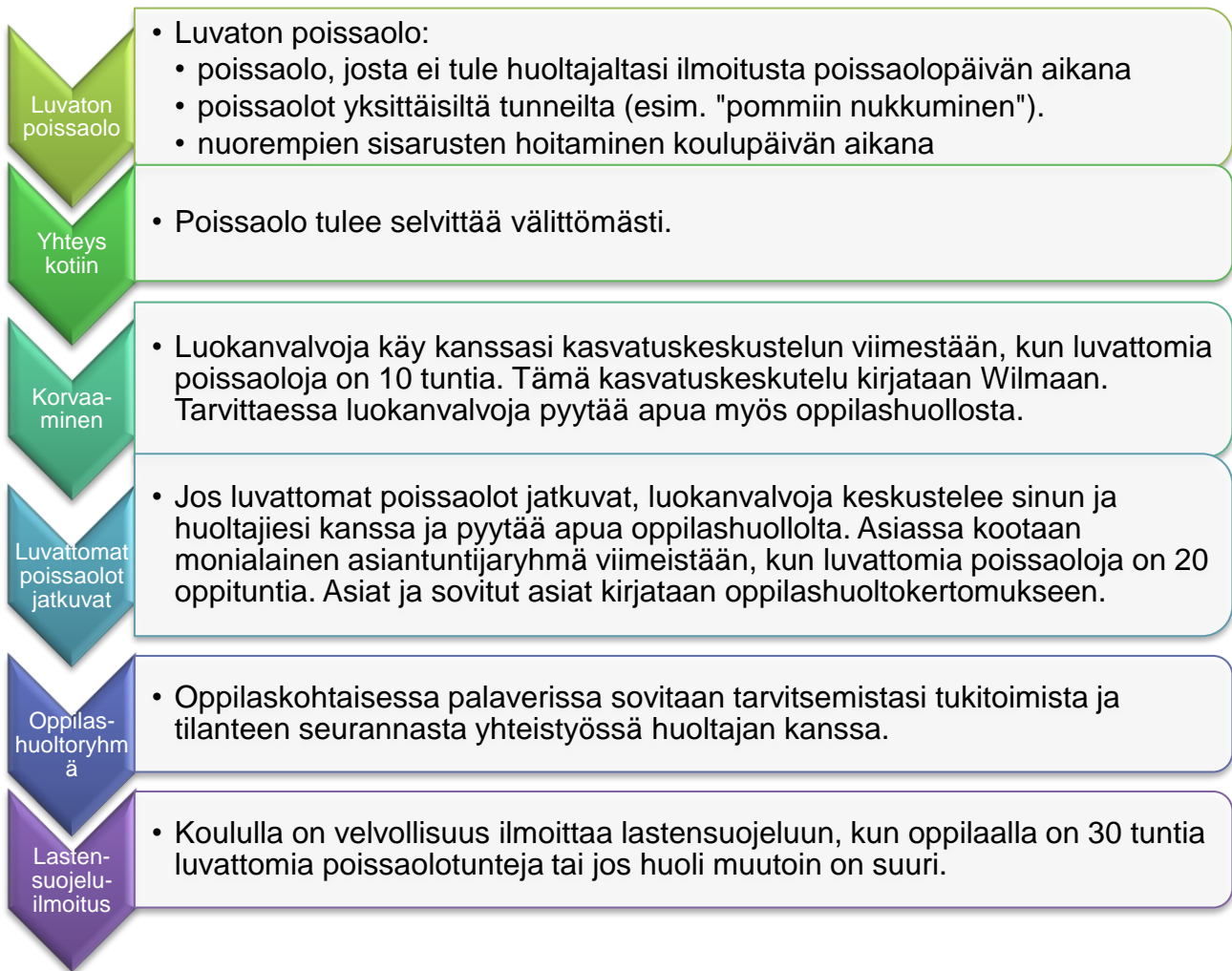

Luokanvalvoja voi myöntää enintään 1–5 koulupäivän pituiset ja rehtori viittä päivää pidemmät poissaolot.

Huom.! Koulun tulee seurata myös luvallisia poissaoloja ja tarvittaessa puuttua niihin (Oulun kaupungin malli poissaoloihin puuttumisesta).

- Kun luvallisia poissaoloja on 30 h, pidetään tarvittaessa kasvatust keskustelu. Tarvittaessa konsultoidaan myös oppilashuollon työntekijöitä.
- Kun luvallisia poissaoloja on 50 h, järjestetään tarvittaessa yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmän tapaaminen. Tarvittaessa tapaamiseen kutsutaan oppilashuollon työntekijöitä.
- Jos luvalliset poissaolot aiheuttavat huolta ja ne jatkuvat tai niihin ei saada syytä, on koulun tehtävä lastensuojeluilmoitus.

9.2. Luvattomat poissaolot

9.3. Myöhästyminen oppitunnilta

Oppitunnilta myöhästyminen on ikävä asia sinun itsesi kannalta, mutta myös opettajan ja luokkatovereidesi kannalta. Opetus keskeytyy, kaikkien keskittyminen herpaantuu ja asia joudutaan aloittamaan alusta.

Myöhästyminen on epäkohteliasta muita kohtaan, oletahan siis ajoissa paikalla!

Myöhästymisiin puututaan seuraavasti:

Viisi myöhästymistä

- Luokanvalvoja keskustelee kanssasi, kun myöhästymisiä on viisi (kasvatuskeskustelu). Lisäksi sinulle määrätään rästiajalle rästitehtäviä.

Kahdeksan myöhästymistä

- Jos myöhästymiset jatkuvat ja niitä on yhteensä 10, pitää luokanvalvoja sinulle kasvatuskeskustelun. Keskustelussa soitat itse kotiin asiasta. Lisäksi sinulle määrätään rästitehtäviä rästikoeaikana.

Kymmenen myöhästymistä

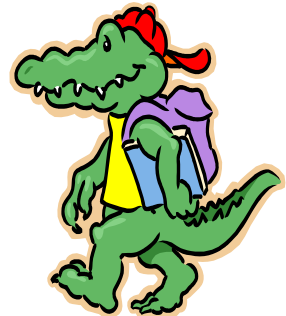
- Kun myöhästymisiä on yhteensä 15, luokanvalvoja pyytää apua oppilashuoltohenkilöstöltä. Lisäksi sinulle määrätään rästitehtäviä rästikoeaikana.

Myöhästelyt jatkuvat edelleen

- Jos myöhästymiset jatkuvat edelleen, luokanvalvoja keskustelee kanssasi ja toteaa, että asiassasi on tarve järjestää tapaaminen. Luokanvalvoja on yhteydessä huoltajaasi ja neuvottelee, millä kokoonpanolla on tarpeen kokoontua. Tarvittaessa luokanvalvoja ottaa yhteyttä sosiaalipalveluihin (lastensuojeluilmoitus).

10. Lääkehoidon suunnitelma

Jos sinulla on jokin sairaus tai vaikkapa vaikea allergia, joka vaatii lääkehoitoa tai joka voi aiheuttaa lääkehoitoa vaativan sairauskohtauksen koulupäivän aikana, sinulle on laadittava koulussa lääkehoidon suunnitelma.

Tärkeää tietoa huoltajillesi:

Lapsen lääkehoidon toteuttamisesta vastaavat ensisijaisesti huoltajat. Koska koulupäivän aikana huoltajilla ei ole mahdollisuutta valvoa ja toteuttaa hoitoa, järjestetään koulussa oppilaan omahoidon tukea suorittamalla välttämättömiä tukitoimenpiteitä huoltajien ohjeiden mukaisesti.

Koulussamme on käytössä Sosiaali- ja terveysministeriön suositusten mukaisesti lääkehoidon suunnitelma. Suunnitelman tarkoituksena on yhtenäistää lääkehoidon toteuttamisen periaatteet, selkeyttää lääkehoidon vastuunjako ja määrittää vähimmäisvaatimukset lääkehoidon toteutukselle. Koulussamme lääkehoidon suunnitelmaa päivittää koulunkäynnin ohjaaja (Ana Figueredo) yhdessä terveydenhoitajan ja rehtorin kanssa.

Kaikkien lääkehoitoon tukea tarvitsevien oppilaiden huoltajien kanssa järjestetään neuvottelu, jossa kirjataan lapsen henkilökohtaiseen lääkehoidon tukemisen suunnitelmaan tarvittavat ohjeet sekä sovitaan riittävä perehdytys oppilaan omahoidon tukemiseen. Suunnitelmat kerätään luetteloon, joka sisältää omahoidon tukitoimenpiteitä tarvitsevien oppilaiden henkilötietoja sekä terveydentilaa, sairautta ja hoitotoimenpiteitä koskevia tietoja. Tiedot ovat salassa pidettäviä ja niitä käsitellään huolellisesti. Luettelon tarkoituksena on varmistaa, että lapsen sairauden vaatimat toimenpiteet tulevat riittävässä laajuudessa koulun toimijoiden tietoon. Huoltaja vastaa tietojen ja ohjeiden oikeellisuudesta ja sitoutuu ilmoittamaan koulun yhteyshenkilölle lapsen hoidossa tapahtuvista muutoksista.

Jos nuorellanne on lääkehoitoa vaativa sairaus tai allergia, ottakaa yhteyttä koulunkäynnin ohjaajaan tai terveydenhoitajaan lääkehoidon suunnitelman laatimiseksi.

11. Maikkulan yhtenäiskoulun säännöt

Koulussa on järjestyssäännöt, jotta meillä kaikilla olisi mukavaa ja turvallista käydä koulua!

1. Käyttäydyn kohteliaasti ja hyvien tapojen mukaisesti.
2. Kunnioitan toisia ihmisiä ja tulen toimeen erilaisten ihmisten kanssa.
3. Saavun tunnille täsmällisesti, opiskeluvälineet mukaan ja toimin annettujen ohjeiden mukaisesti.
4. En pidä ulkovaatteita enkä päähinettä (lippalakki, pipo, huppu, jne.) luokkatiloissa ja ruokalassa. Jätän ne naulakkoon tai omaan kaappiin.
5. Annan toisille työrauhan, ja kielenkäyttöni on asiallista sekä kohteliasta.
6. En kiusaa enkä hyväksy kiusaamista missään muodossa. En kuvaa toisia ilman lupaa.
7. Käsittelem koulun ja toisten ihmisten omaisuutta huolellisesti. Aiheutuneesta vahingosta ilmoitan opettajalle. Olen velvollinen korvaamaan aiheuttamani vahingon.
8. Huolehdin omalta osaltani siitä, että koulun tilat ja koulualue säilyvät siisteinä ja viihtyisinä. Siivoan aiheuttamani sotkun.
9. Käytän mobiililaitteita ja kuulokkeita vain opettajan luvalla. Vastaan itse kouluun tuomastani omaisuudesta.
10. En toimi vilpillisesti kokeissa tai muissa koulutehtävissä. En kopioi töihini tekstiä tai kuvia luvatta. Merkitsen työni lähteet näkyviin.
11. Minulla ei ole koulussa mukaanani energiajuomia, tupakkatuotteita, päihteitä, teräaseita, tulentekovälineitä eikä muita vaarallisia välineitä.
12. En poistu koulualueelta ilman lupaa. Vietän välitunnit niille määrätyillä alueilla.
13. Noudatan liikennesääntöjä koulumatkoilla ja siirtymätilanteissa koulupäivän aikana.
14. Jätän kulkuvälineet niille osoitetuille paikoille. En tuo mopoja koulun välituntipihaalle.

12. Kasvatuskeskustelut ja kurinpitorangaistukset

Jos oppilas rikkoo järjestyssääntöjä, käydään oppilaan kanssa kasvatuskeskustelu. Kasvatuskeskustelussa oppilas soittaa myös huoltajilleen. Kasvatuskeskustelu merkitään Wilmaan erilliselle kasvatuskeskustelulomakkeelle.

Esimerkiksi näistä asioista määrätään kasvatuskeskustelu:

- luvaton poistuminen koulualueelta
- tupakointi, nuuskaaminen
- häiriökäyttäytyminen (kolme häiriömerkintää Wilmassa)
- vilpillinen käytös, esim. luntaaminen tai sen epäily, josta kasvatuskeskustelun lisäksi seuraa myös kokeen hylkääminen
- epäasiallinen käytös (mm. sotkeminen)

Huoltajalle:

Kun huoltajana vastaat Kasvatuskeskustelu-puheluun, otathan huomioon:

- Puhelu voi tulla hankalaan aikaan.
- On tärkeää kuunnella lasta, ohjata lasta löytämään hyväksyty toimintatapa, siten että koti ja koulu ohjaavat lasta samansuuntaisesti; ei vähätellä tapahtunutta, ei syytellä, vaan etsitään ratkaisuja.
- Puhelu lapsen ja kasvatuskeskustelua pitävän opettajan kanssa on lyhyt.
- Jos lapsen/perheen tilanteesta tai koulun toimintatavoista on syytä keskustella perusteellisemmin, ottakaa yhteyttä luokanvalvojaan, opinto-ohjaajaan, erityisopettajaan tai oppilashuollon työntekijöihin (koulukuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja).

Kasvatuskeskustelujen porrastus

1. Kasvatuskeskustelu: oppilas soittaa kotiin
2. Kasvatuskeskustelu: oppilas soittaa kotiin
3. Kasvatuskeskustelu: luokanvalvojan ja rehtorin kanssa
4. Kasvatuskeskustelu: yhdessä luokanvalvojan, huoltajan ja oppilashuollon edustajan kanssa
5. Kasvatuskeskustelu: jälki-istunto, kirjallinen varoitus, määräaikainen koulusta erottaminen

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan

käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Työrauha

Perusopetuslain (29§) mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilaan velvollisuutena on osallistua perusopetukseen, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti (35§).

Koulun työrauha edellyttää kaikilta kouluyhteisön jäseniltä velvollisuudentuntoa, hyviä tapoja, erilaisuuden kunnioittamista ja toisten huomioon ottamista.

”Rehtorilla tai opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata 36§:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36§:n 3 momentissa tarkoitettusta opetuksen epäämisestä.

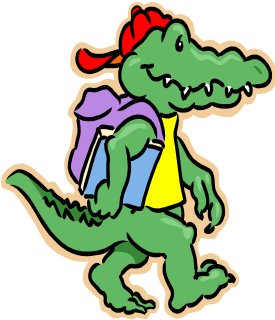
Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamiseksi ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.”

13.Vakuutukset

Oulun kaupunki on vakuuttanut kaikki oululaiset peruskoulun oppilaat tapaturman varalta. Vakuutus on voimassa koulupäivien ajan. Vakuutuskorvauksen määrä voi vähentyä tai korvaus voidaan kokonaan evätä, jos vahinkoon tai onnettomuuteen liittyy lain tai lain kaltaisen suosituksen rikkomus.

14. Opiskelu yläkoulussa

- Huolehdi, että sinulla on aina mukanas tarpeelliset välineet: kirja, vihko, kynä, kumi, viivoitin jne.
- Tee muistiinpanot huolellisesti, niissä on opettavan asian ydin!
- Osallistu aktiivisesti tuntityöskentelyyn
- Kysy, jos sinulla jäi jotakin epäselväksi
- Tee kotitehtävät

Koulumme aineenopettajat ovat laatineet sinulle hyödyllisiä vinkkejä heidän opettamiensa aineiden opiskeluun.

Äidinkieli ja kirjallisuus:

Äidinkieli ja kirjallisuus on tietoa, taitoa ja taidetta. Se on monipuolinen oppiaine, jossa opiskellaan mm. kirjoittamista, kirjallisuutta, kielioppia, kielenhuoltoa, medialukutaitoa ja puhumista.

Äidinkieli ja kirjallisuus on välineaine kaikkeen muuhun opiskeluun. Tärkeimmät ”työkalusi” ovat vihko ja oppikirja. Kotitehtäviä voivat olla esimerkiksi oppikirjan tehtävien tekeminen, kirjan tai novellin lukeminen, kirjoitelman kirjoittaminen. Omia äidinkielen ja kirjallisuuden taitojasi voit kehittää lukemalla ja kirjoittamalla myös vapaa-aikana.

Äidinkielen ja kirjallisuuden arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön:

- numeroarvosanoilla arvioitavat kirjoitelmat, kokeet, suulliset esitelmät, kirjallisuustehtävät ym. ovat kaikki samanarvoisia
- lisäksi annetaan myös suullista ja kirjallista palautetta, ei aina numeroa
- oppimistulosten lisäksi arvioidaan myös työskentelytaitoja: suunnitelmallisuus, aktiivisuus, vastuullisuus ja yhteistyökyky

Reaaliaineet:

Oppitunnilla:

- Kuuntele opetusta ja ole aktiivinen.
- Kirjoita muistiinpanot.
- Osallistu ryhmiin ja opettele työskentelemään erilaisissa ryhmissä.
- Tee annetut tehtävät.

Kotona:

- S**
  - Silmäile
  - katso otsikot, väliotsikot, kuvatekstit, tiivistelmä
- S**
  - Syvennä
  - lue koko kappale ja tee annetut tehtävät
- M**
  - Muistele
  - palauta mieleesi tärkeimmät asiat kappaleesta (löytyy otsikoista, väliotsikoista, tiivistelmästä)
- K**
  - Kertaa
  - lue kappaleen pääkohdat läpi edellisenä iltana ennen seuraavan päivän tuntia

Vieraat kielet:

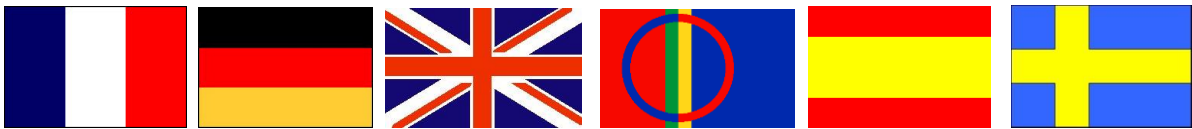
Oppitunnilla:

- Kuuntele ääntämismallit tarkoin ja toista huolellisesti
- Mieti aina vastaukset kysymyksiin, vaikka et itse aina saa vastata. Opit vain silloin, kun aivosi ovat työssä.
- Keskity työhösi ja tarkista tehtävät huolellisesti.
- Kysy, jos jokin asia jää sinulle epäselväksi.
- Osallistu tuntiin aktiivisesti. Silloin oppii!

Kotona:

- Opettele kotiläksyn sanat sanastosta. Kuulustele sitten itseäsi esimerkiksi niin, että peität vieraskielisen puolen.
- Lue kappaleen tekstiä ääneen.
- Suomenna uusi kappale useaan kertaan.
- Lue kielioppiasian säännöt ja esimerkkilauseet ENNEN työkirjan tehtävien tekoa.
- Jos kotona joku voi kuulustella sinulta läksyjä, esim. sanastoa, pyydä häntä.

- Käytä muistisääntöjä
- Ryhmittele sanoja
- Kirjoita vaikeita sanoja yhä uudelleen
- Keksi oma tapasi oppia parhaiten

Matematiikka:

Oppitunnilla:

- Huolehdi, että sinulla on mukana tarvittavat työvälineet (kirja ja vihko, kynä, kumi viivain, tarvittaessa kolmioviivain, harppi ja laskin).
- Kuuntele ja tee muistiinpanot. Kotitehtävät käydään läpi tunnin alussa, korjaa mahdolliset virheesi.
- Kirjoita välivaiheet näkyviin.
- Harjoittele ahkerasti saavuttaaksesi hyvän laskutaidon.
- Kysy rohkeasti, jos et ymmärrä jotain!

Kotona:

- Kertaa tunnilla läpikäytyt asiat sekä vihkosta että kirjasta.
- Tee annetut kotitehtävät. Kotitehtäviä annetaan yleensä joka tunti.

Vain laskemalla saavutat matematiikassa tarvittavan tehtäväratkaisurutiinin.

Fysiikka ja kemia:

Oppitunnilla:

- Tunnilla on tärkeää noudattaa opettajan antamia ohjeita. Laboroitaessa vain huolellisella työskentelyllä saavutat hyviä tuloksia.
- Jos olet ollut poissa, huolehdi muistiinpanot vihkoosi (voit esim. pyytää opettajaa monistamaan sinulle kyseiset asiat).
- Kysymykset auttavat ymmärtämään fysiikan ja kemian ilmiöitä paremmin.

Kotona:

- Läksynä on aina tunnilla käydyt asiat:
  - lukuläksy teoriakirjasta ja kirjan tehtäviä
  - tunnilla tehdyn työn työselostus

**Muista noudattaa
turvallisuusoh-
jeita, ettei
satu vahinkoja!**

Taito- ja taideaineet:

Kotitalous

Perusopetuksessa kotitalous on yksi taito- ja taideaineista ja se tarjoaa sinulle loistavan tilaisuuden oppia ruoanvalmistusta, leipomista, kodinhoitoa ja vaatehuoltoa. Näitä taitoja on tärkeää harjoitella myös kotona.

Kotitaloustunnilla:

- työskennellään yhdessä ja yksin
- on tärkeää ottaa muut huomioon
- on tärkeää kantaa vastuu omista töistä
- opitaan oma-aloitteisuutta ja itsenäistä työskentelyä.

Kotitalouden
kotitehtävistä
pitää koko perhe!

Käsityö

Käsityö on luonteeltaan tekemällä oppimista, jossa on tärkeitä koko prosessi, ei pelkästään lopullinen tuote. Käsityön opetuksen tavoitteena on ohjata suunnitelmalliseen, pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työskentelyyn kehittämällä samalla luovuutta, esteettisyyttä, teknisiä ja motorisia taitoja sekä ongelmanratkaisukykyä.

Tunnilla työskentely toteutetaan pääosin aihepiirityöskentelynä. Alussa on työn ideointi- ja suunnitteluvaihe yksin tai ryhmätyöskentelynä, työskentely suunnitelman ja ohjeiden mukaisesti sekä työskentelyn ja valmiin työn arviointi. Oppilas arvioi kirjallisesti ja suullisesti omaa työskentelyään ja valmista työtä yhdessä opettajan kanssa. Todistusarviointissa noudatetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden arviointikriteereitä. Päätösarvioinnissa huomioidaan aiempien vuosiluokkien arvioinnit.

Tunnilla:

- ole aktiivinen, kysy neuvoa tarvittaessa
- kuuntele ohjeet ja keskity työskentelyyn

Kuvataide

Kuvataiteessa tutkitaan ja ilmaistaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen ovat opetuksen keskeisiä lähtökohtia. Ympäröivää visuaalista todellisuutta tutkitaan toiminnallisesti, moniaistisesti ja kokemuksellisesti, taiteelle ominaisen työskentelyn avulla.

Liikunta

Liikuntaa opetetaan yläkoulussa pääosin erikseen tytöille ja pojille. Koululiikunnan sisältö on erittäin monipuolinen käsittäen sekä sisä- että ulkoliikuntaa eri vuodenajat huomioiden.

Liikunnantunnilla:

- ota mukaasi tarkoituksenmukaiset liikuntavarusteet
- huolehdi, että sinulla on ainakin yhden talviurheiluvälineet käytettävissäsi
- osallistu aktiivisesti
- tee parhaasi

Liikunnan arvioinnissa painottuvat tahto, tunne ja asenne ja vasta sen jälkeen taidot ja fyysinen kunto.

14. Valinnaisaineet 8.–9. luokilla

Seitsemännen luokan keväällä saat valita kahdeksatta ja yhdeksättä luokkaa varten kolme valinnaisainetta. Valinnaisaineet esitellään opotunneilla. 8. luokalla valinnaisaineita on 6 tuntia viikossa ja 9. luokalla valinnaisaineita on 4 tuntia viikossa.

7. luokalla valitset kolme valinnaisainetta: yhden taito- ja taideaineen, yhden syventävän aineen ja yhden vain 8. luokalla opiskeltavan soveltavan aineen.

Viidennellä luokalla alkanut A2-kieli on 8. ja 9. luokalla sinun syventävä valinnaisaineesi.

Tee valinnaisaineiden valinta harkiten. Älä anna kavereiden vaikuttaa asiaan (et välttämättä pääse kaverisi kanssa samaan ryhmään, vaikka valitsisitkin saman aineen), vaan mieti mistä sinä itse pidät eniten tai mikä on vahvuutesi tai missä juuri sinä tarvitsisit vielä lisää harjoitusta. Huom! Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytys mihinkään jatko-opiskelupaikkaan. Teitpä valintasi millä kriteereillä tahansa, muista, että valinnaisaineita voi vaihtaa vain terveydellisistä tai oppilashuollollisista syistä.

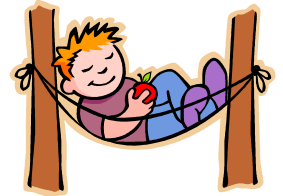
15. Näin pidät huolta omasta jaksamisestasi

Opiskelu yläkoulussa voi tuntua ainakin aluksi raskaammalta kuin alakoulussa. Kouluviikkoosi tulee lisää tunteja, uusia oppiaineita ja monta uutta opettajaa. On tärkeää, että huolehdit omasta jaksamisestasi ja hyvinvoinnistasi. Silloin koulutyökin sujuu hyvin.

- Aloita päiväsi monipuolisella aamupalalla. Koulumme keittäjät valmistavat sinulle terveellisen ja maukkaan lounaan koulupäivinä. Ruokalista on monipuolinen, eivätkä kaikki listalle päässeet ruuat ole välttämättä juuri sinun suurinta herkkuasi. Tutustu kuitenkin rohkeasti uusiin makuihin.

- Ota ensin pieni annos ja hae sitten lisää, jos ruoka maistuu. Syö riittävästi. Pitkinä koulupäivinä voit varata pienen välipalan (esim. hedelmä) mukaasi. Koulupäivän jälkeen tarvitset vielä ainakin toisen lämpimän aterian ja iltapalan.
- Nuku riittävästi. Ikäisesi nuori tarvitsee unta 8–10 tuntia yössä. On tärkeää mennä ajoissa nukkumaan, koulupäivinä yöunia ei voi jatkaa aamusta.
- Liiku ja ulkoile.
- Harrasta. Harrastukset ovat hyvää vastapainoa koulutyölle. Niiden parissa voit kehittää omia vahvuuksiasi, oppia uutta, tavata samanhenkisiä nuoria ja saada onnistumisen kokemuksia.
- Tapaa kavereitasi. Televisio, tietokone ja sosiaalinen media eivät korvaa yhdessäoloa toisten kanssa. Vältä siis turhaa tietokoneen tai television ääressä istumista.

16. Tavaroiden, pyörien ja mopojen säilytys

Polkupyöriä säilytetään koulupäivän ajan koulun pyörätelineissä. Pyörätelineet eivät ole välituntialuetta.

Mopot säilytetään koulualueen ulkopuolella. Huom.! Mopot on säilytettävä aina niin, että ne eivät ole muiden rakennusten käyttäjien tiellä.

Mopopautot ja mönkijät kuuluvat koulun parkkipaikalle. Parkkipaikat ovat varattuja ja maksullisia.

Kookkaampia urheiluvälineitä, kuten sählymailoja ja suksia säilytetään koulupäivän aikana koulun varastoissa.

17. Löytötavarat

Toisinaan käy niin, että oppilaat unohtavat varusteitaan kouluun. Jos huomaat unohtaneesi jotakin koululle, toimi seuraavasti:

- Jos muistat mihin luokkaan olet jättänyt tavarasi, pyydä välituntivalvojaa tai muuta opettajaa päästämään sinut ko. luokkaan.
- Vaatteita, liikuntavarusteita, reppuja ym. isompaa tavaraa voit käydä kysymässä vahtimestarilta. Hänen kanssaan pääset löytötavaravarastoon.
- Arvotavaroita, kuten puhelin, avaimet, korut ym. voit käydä kysymässä koulun kansliasta.

Koululle jääneitä löytötavaroita säilytetään kevätlukukauden päätyttyä viikon ajan. Sen jälkeen ne toimitetaan hyväntekeväisyysjärjestöjen kautta kirpputorimyyntiin.

18. Oppilaskunta

Oletko kiinnostunut luottamustehtävästä? Haluatko vaikuttaa koulumme viihtyvyyteen? Osallistua tapahtumien järjestämiseen? Päästä vaikuttamaan asioihin?

Jos vastasit kysymyksiin KYLLÄ, paikkasi on silloin oppilaskunnan hallituksessa!

Syksyn alussa koulumme oppilaat vastaavat oppilaskunta –kyselyyn, jonka kautta voi myös ilmoittaa halukkuutensa osallistua oppilaskuntatoimintaan.

Hallitus edustaa koulumme oppilaskuntaa, johon kuuluvat kaikki koulumme oppilaat. Hallitus kokoontuu säännöllisesti käsittelemään oppilaiden, opettajien, vanhempien ja muiden yhteistyötahojen esille tuomia asioita. Hallitusideoi myös itse käsiteltäviä asioita ja kehittää näin oppilaiden omia vaikutusmahdollisuuksia.

Oppilaskunnan hallituksen jäsenet ovat tärkeässä roolissa oppilaiden asioiden viemisessä eteenpäin. Näin oppilaat voivat olla vaikuttamassa koulumme arkeen ja kehittämiseen.

19. Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminta kouluissa on Mannerheimin Lastensuojeluliiton toimintaa (www.mll.fi/tukioppilastoiminta).

Tukioppilastoiminta on oppilaiden keskinäistä vertaistukea ja yhteistoimintaa kouluhenkilöstön, huoltajien ja koulun eri yhteistyötahojen kanssa. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toiset huomioivaa käyttäytymistä ja lisätä oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Keskeistä toiminnassa on vaikuttaa hyvien kaaverisuhteiden syntymiseen sekä yhteisvastuun ja myönteisen ilmapiirin kehittämiseen koulussa. Monipuolisella toiminnalla pyritään luomaan koulusta mahdollisimman turvallinen ja

viihtyisä paikan kaikille. Toimintamuotoja koulussamme ovat mm. koulurauhan, kaveruuden, yhdenvertaisuuden, suvaitsevaisuuden ja mukavan kouluhengen edistämiseksi tehtävä työ (mm. yläkouluun tulevien uusien oppilaiden tutustumistapahtumat, tervetulojuhla koulurauhajulistuksineen, hyvät tavat tavaksi -teemapäivät, ystävänpäivätoteutukset, potkiaiset, kaveritoiminta)

Tukioppilastoiminnan arvot ovat yhdenvertaisuus, vapaaehtoisuus, ilo, luottamuksellisuus, nuoruus ja nuoruuden arvostus sekä osallisuus ja nuorten äänen kuuleminen.

Tukioppilas on halukas auttamaan muita ja toimimaan koulu yhteisön hyvinvoinnin hyväksi. Tukioppilasvalinnat tehdään seitsemännen luokan keväällä. Tuolloin tukioppilaat saavat tehtävänsä peruskoulutuksen. Jatkokoulutusta ajankohtaisista teemoista järjestetään kahdeksannen ja yhdeksännen luokan aikana.

Tukioppilastoiminnan ohjaajana toimii Jutta Kemppainen.

20. KiVa - ”Lopetetaan kiusaaminen yhdessä”

Maikkulan yhtenäiskoulu on KiVa-koulu eli kiusaamista vastustava koulu. Koulumme pitkäjänteinen ja määrätietoinen työ palkittiin vuoden 2015 KiVa koulu tunnustuksella.

KiVa-tunteja pidetään jaksojen vaihtuessa luokanvalvojantunneilla tai eri oppiaineiden yhteydessä. Tavoitteena on, että toimit yhteisvastuullisesti niin, ettei koulussamme kiusata kehtää, kerro kiusaamisesta heti, jotta se voidaan pysäyttää. Välituntivalvojien keltaiset huomioliivit viestittävät kiusaamisen vastustamisesta.

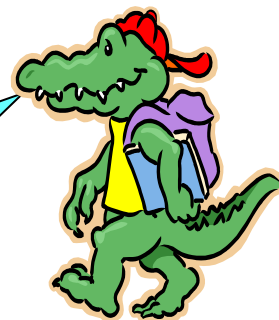
Kiusaaminen on heikommassa asemassa olevan toistuvaa, tahallista vahingoittamista. Kun koulumme aikuisen tietoon tulee kiusaamistapaus, KiVa-tiimiin kuuluvat opettajat keskustelvat ensin kiusatun oppilaan ja tämän jälkeen jokaisen kiusaamiseen osallistuneen oppilaan kanssa yksitellen. Kiusaamisessa mukana olleet tavataan vielä ryhmänä ja tapauskohtaisesti myös kiusattu on läsnä. Yhdessä sovitaan, miten kiusaaminen saadaan loppumaan. Tämän jälkeen sovitaan seurantapalaveri ja varmistetaan, että kiusaaminen on loppunut. Kaikki selvittelykeskustelut kirjataan KiVa-lomakkeille.

Ensisijaisesti kiusaamiseen liittyvät keskustelut käydään koulun aikuisten ja oppilaiden välillä. Jos olet mukana KiVa -selvittelyssä, asiasta tiedotetaan huoltajallesi Wilmassa. Tarvittaessa kiusaamisselvittelyt ohjataan rehtorille tai oppilashuoltoryhmälle, koulupoliisille tai muille viranomaisille. Koulumme suunnitelma oppilaan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä, sekä koulukohtainen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistuvat kodin ja koulun yhteistyönä.

KiVa-yhteyshenkilöt yläkoululla ovat Heli Honkala ja Anna Skytte.

Lisätietoa KiVa:sta saat osoitteesta www.kivakoulu.fi. Sivuilta löytyy myös Vanhempainopas (kerro tämä huoltajallesi).

Kiusaaminen voi olla rikos, esim. pahoinpitely, lievä pahoinpitely, laiton uhkaus, kunnianloukkaus, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen, pakottaminen, yllyttäminen ja avunanto rikokseen. Tällöin siitä seuraa rikoslainmukainen rangaistus.

21. Kodin ja koulun yhteistyö

Arviointi ja kehityskeskustelu on tärkeä kodin ja koulun yhteistyömuoto. Kehityskeskusteluun osallistuvat oppilas, huoltaja(t) ja luokanvalvoja. Kehityskeskustelun tarkoituksena on myönteisessä hengessä tukea oppilaan kehittymistä ja koulunkäyntiä.

Koulussamme toimii Kodin ja koulun yhteistyötoimikunta. Toimikunnan tarkoitus on pohtia yhdessä vanhempien, opettajien ja oppilaskunnan edustajien kanssa kouluun liittyviä asioita. Oppilaat voivat esittää vanhemmilleen tai oppilaskunnan edustajille omia toiveitaan ja asioitaan, joita sitten käsitellään noin kerran kuussa kokoontuvissa kokouksissa. Oppilaskunnan toivomusten perusteella kouluumme on hankittu mm. sohvia, pelejä tai värikästä taidetta seinille.

22. Maikkulan nuorisotalo

Nuorisotalo avoinna 23. elokuuta alkaen 7lk-17vuotiaille tiistaista perjantaihin klo 16.30–20.

Noin kerran kuukaudessa pidennetty perjantai klo 22 asti.

Kerran kuukaudessa lauantain aukiolo vain isoille kävijöille kello 16–23.

Seuraamalla meidän IG:tä näet tarkat päivät pidennetyille ja lauantain aukioloille, sekä muut ajankohtaiset asiat.

IG: nuorisotalo.maikkula

Ota myös muut somekanavamme haltuun:

SNAPCHAT: maikku2020 TWITCH: maikkulanuorisotalo TIKTOK: nuorisotalomaikku

Löydymme lisäksi myös Nuorten Oulu -nettisivustolta: <https://www.nuortenoulu.fi/>

Tiloistamme löytyy mm. tilat liikkumiseen, pingis- sekä biljardipöytä sekä pari pelitilaa konsolipelailuun ja tietokoneille.

Nuorisotalo sijaitsee Kangaskontiontie 3, Maikkulan kirjaston kanssa saman katon alla.

P. 044–703 8223. Tavoitat meidät viestillä, soittamalla tai whatsapp:lla

23. KV-toiminta

Yläkoulun oppilaskunnalla on kummisopimus Suomen Lähetysseuran kanssa. Kummikohde on Mwanzan alueen esikoulut Tansaniassa. Kummitoiminta rahoitetaan taksvärkkipäivän tuotolla. Oppilaat, jotka ovat taksvärkkipäivänä koulussa, voivat valmistaa esikouluihin lähetettäväksi pelejä ja opetusmateriaalia tai tehdä myytävää kummikohteen hyväksi.

Syksyllä 2011 koulullamme vierailut Mwanzan alueen piispa Andrew Gulle kertoi, että oppilaskunnan lahjoittamat varat avaavat monelle köyhälle lapselle pääsyn kouluun. Lapset, jotka pääsevät mukaan kummiohjelmaan, saavat kummirahoista koulupuvun (jota ilman ei pääse kouluun) ja lämpimän aterian koulupäivän aikana.

24. Koulutyön tukeminen

Tuen kolmiportaisuus - yleinen, tehostettu ja erityinen tuki

Koulutyön tukeminen perustuu kolmiportaisen tuen malliin, jossa tukimuodot vahvistuvat asteittain. Tukitoimet suunnitellaan aina yksilöllisesti yhteistyössä oppilaan, opettajien ja huoltajien kanssa.

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada **yleistä tukea** sekä ohjausta oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä heti kun tarvetta ilmenee. Koulun tukimuotoja ovat mm. monipuoliset eriyttämisen käytänteet, tukiopetus, koulunkäyntiavustajan tuki, oppilaanohjaus, osa-aikainen erityisopetus, joustavat opetusjärjestelyt sekä oppilashuollon palvelut.

Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee säännöllistä tukea ja/tai samanaikaisesti useita tukimuotoja. Tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää ja se suunnitellaan yksittäistä oppilasta varten kokonaisuutena yksilölliset tarpeet huomioiden. Tuen järjestelyt kirjataan pedagogisen arvion pohjalta laadittuun oppimissuunnitelmaan.

Mikäli oppilas tarvitsee **erityistä tukea**, hänelle voidaan hakea hallinnollista erityisen tuen päätöstä. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan pedagogisen selvityksen pohjalta henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS.) Siinä määritellään tavoitteet, pedagogiset menetelmät, opetusjärjestelyt ja tarvittavat tukitoimet. Erityisen tuen muotona voi olla mm. jonkin oppiaineen yksilöllistäminen. Tällöin oppilaan opetus ko. oppiaineessa suunnitellaan yksilöllisesti hänen edellytyksiään vastaavaksi ja arvioidaan näiden tavoitteiden mukaan.

Tukiopetus

Kun tarvitset tilapäistä tai lyhytkestoista tukea oppimisellesi tai koulunkäyntiisi, sinulla on oikeus tukiopetukseen. Tukiopetus voi olla ennakoivaa, jonka tarkoituksena on ehkäistä mahdollisia oppimisen vaikeuksia. Tukiopetus voi olla myös korjaavaa, jolloin keskitytään oppiaineen sisältöjen perusasioihin. Voit saada tukiopetusta samanaikaisopetuksena oppituntien aikana tai niiden ulkopuolella.

Opinto-ohjaaja

Jokaisella vuosiluokalla on oppilaanohjauksen tunteja. Luokkamuotoisen ohjauksen lisäksi opinto-ohjaaja tekee yksilöohjausta ja pienryhmäohjausta. Opinto-ohjaaja auttaa opiskeluun liittyvissä asioissa ja mm. valinnaisaineisiin, työelämään tutustumisiin ja jatko-opintoasioihin liittyvissä asioissa.

Erityisopettaja

Erityisopettaja toimii pääsääntöisesti aineenopettajan työparina ja on mukana oppitunneilla kaikkia oppilaita varten. Erityisopettajaan voi ottaa yhteyttä, jos

- Oppiminen tuntuu kuormittavalta, tai uuden oppimista ei tapahdu
- Keskittyminen oppitunneilla on haasteellista
- Lukemisen/kirjoittamisen kanssa on pulmaa
- Itselle sopivaa opiskelutekniikkaa ei ole vielä löytynyt
- Oppimisen haasteiden ilmetessä erityisopettaja kartoittaa tilanteen sekä suunnittelee tukitoimet yksilöllisesti. Erityisopetus tapahtuu joko samanaikais-, pienryhmä- tai yksilöopetuksena.

Koulussamme laaja-alaisina erityisopettajina ovat

- Tiina Kinnunen, ERO 5.–7.lk 040-1849704
- Kangas Päivi, ERO 8.–9.lk 046-9214186

Koulunkäynninohjaaja

- on koulussa juuri sinua varten!
- on mukana tunti-ilanteissa ja tukee työllään oppilaiden hyvää käyttäytymistä, keskittymistä ja oppimista
- tukee toimintakykyä ja laatii lääkeshoidon suunnitelmat yhteistyössä huoltajien ja terveydenhoitajan kanssa.

Eteläisen alueen alueellinen erityisryhmä

Koulussamme toimiva pienryhmä on tarkoitettu 7.–9. luokkien oppilaille. Pienryhmä toimii tehostettuna tukena oppilaille, jotka tarvitsevat pienemmän opetusryhmän, yksilöllisempää opetusta ja erityisiä opetusjärjestelyjä. Oppilas voi opiskella pienryhmässä joko koko-aikaisesti tai osan oppitunneista. Hakeutuminen pienryhmään valmistellaan yhteistyössä huoltajan ja moniammatillisen yhteistyöverkoston kanssa. Pienryhmän palveluita voidaan

käyttää myös joustavasti, jos oppilaalla on mm. tilapäisen tuen tarve. Pienryhmän opettaja tekee tiivistä yhteistyötä oppilaan opettajien kanssa arvioinnin ja tuen riittävyyden osalta.

Vet

Yleisopetuksen luokkien lisäksi koulussamme toimii kuusi alueellista erityisryhmää, joiden oppilaat ovat luokilta 0–9. Yleisopetuksen luokat ja pienryhmät tekevät yhteistyötä monin eri tavoin koulun arkipäivässä oppiaineiden, projektien ja yhteisten toimintojen puitteissa. Pienryhmissä opiskelevilla oppilailla on erityisen tuen päätös, ja he etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen opetussuunnitelmansa (HOJKS) mukaisesti. Koulussamme oppilaalle annetaan mahdollisuus kasvaa ja kehittyä omien edellytystensä mukaisesti ja osaksi ympäröivää yhteiskuntaa. Painotamme turvallisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä, kommunikoinnin, vuorovaikutuksen ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä itsenäisen elämän edellyttämiä tietoja ja taitoja.

25. Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä. Koulumme kaikissa toiminnoissa pyrimme tekemään näitä tukevia ratkaisuja.

Oppilashuoltotyön toteuttaminen on kaikkien koulumme aikuisten vastuulla.

Oppilashuollolla edistetään välittämisen, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuuria ja varmistetaan kaikille tasavertainen kasvamisen ja oppimisen mahdollisuus. Keskeinen oppilashuoltotyötä ohjaava periaate on varhaisen tuen tarpeen tunnistaminen, huolen puheeksi ottaminen ja tarkoituksenmukaisen puuttumisen vahvistaminen.

Kokemuksellisen hyvinvointikyselyn pohjalta painopisteenä tulevana lukuvuonna on aito vuorovaikutus ja hyvän huomaaminen.

a. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä

Koulussamme toimii oppilashuoltoryhmä (OHR). Siihen kuuluu rehtori, apulaisjohtaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ala- ja yläkoululta, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi.

Oppilashuoltoryhmän yhteisöllisenä tehtävänä on kouluyhteisön hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvien asiakokonaisuuksien hallinta; koulukohtaisten hyvinvointia edistävien toimintamallien kehittäminen, seuranta ja arviointi.

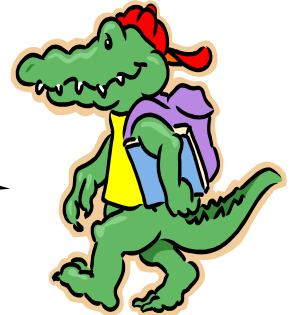
Yksittäistä oppilasta koskevien oppilaspalavereiden (moniammatillisten asiantuntijaryhmien) kokoonpano määritellään aina erikseen. Kokoonpanosta sovitaan yhteistyössä sinun ja huoltajasi kanssa.

b. Terveystenhoito

Kouluterveydenhuollon tavoite on turvata nuoren normaali kasvu ja kehitys. Terveydenhoitajamme vastaanottotila on teknisen työtilan vieressä yläkoululla. Lääkärin vastaanotto on Patamäen koululla. Työtila sijaitsee vanhan koulun toisessa kerroksessa.

Terveydenhoitajan vastaanotolle voit mennä **ilman ajanvarausta vain päivystystunnin aikana torstaisin ja perjantaisin klo 12.00–13.00.**

Terveydenhoitajan tavoitat myös numerosta 044-703 4578.

c. Koulukuraattori

Koulukuraattorin kanssa voit mennä keskustelemaan erilaisista koulunkäyntiisi ja elämäsi vaikuttavista asioista, esimerkiksi

- kun koulu ei suju tai koulu ei kiinnosta
- kun vapaa-aika tai kotiasiat mietityttävät
- kun tunnet olosi väsyneeksi, levottomaksi, surulliseksi tai olet yksinäinen
- kun elämässäsi tapahtuu muutoksia
- kun tarvitset tukea ihmissuhteissasi (kaverit, perhe, seurustelu...).

Yhdessä voitte miettiä ratkaisuja ja selviytymiskeinoja. Ota yhteyttä jo silloin, kun ongelmat ovat pieniä! Keskustelut ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia.

Koulukuraattori on maanantaisin Patamäen koululla, yläkoululla keski-
viikkoisin työtilassaan teknisen työtilan vieressä ja nuokkarilla torstaisin
ja perjantaisin. Koulukuraattori Sini Laamasen tavoitat Wilma-viestillä
tai puhelimitse numerosta 050-597 4899

d. Koulupsykologi

Koulupsykologin vastaanotolle voit hakeutua keskustelemaan erilaisista koulunkäyntiisi ja elämäsi liittyvistä asioista, esimerkiksi kun

- koulunkäynti ei suju tai oppimisessa on pulmaa
- tunnet olosi esim. masentuneeksi, ahdistuneeksi, stressaantuneeksi, levottomaksi tai surulliseksi
- tarvitset tukea ihmissuhteissasi (kaverit, perhe, seurustelu...)
- vapaa-aika tai kotiasiat mietityttävät
- elämässäsi tapahtuu muutoksia

Psykologin kanssa voitte yhdessä miettiä ratkaisuja ja selviytymiskeinoja. Yhteyttä kannattaa ottaa jo silloin, kun ongelmat ovat pieniä!

Keskustelut ovat luottamuksellisia.

Koulupsykologimme on Heli Korkiakoski. Hänet tavoitat Wilma-viestillä tai puhelimella numerosta 044-703 9004. Koulupsykologin työhuone on yläkoululla teknisen työtilan vieressä. Hän on Maikkulan koululla maanantaisin.

e. Hammashuolto

Hammashuollon keskitetty ajanvarausnumero on 08- 558 46430. Muistathan käyttää sinulle varattu hammaslääkäriaika, sillä yli 15-vuotiaan peruuttamattomasta ajasta lähetetään sakko.

f. Koulupoliisi

Koulupoliisin tehtäviin Oulun poliisilaitoksen alueella kuuluu:

- liikenne- ja laillisuuskasvatus
- pitkäkestoisten koulukiusaamistapausten selvittely ja sovittelu
- koulun toiminnan tukeminen ja asiantuntija-avun antaminen
- yhteistyö vanhempien kanssa
- koulussa tapahtuneisiin rikoksiin puuttuminen

Koulupoliisimme on Merja Rasinkangas, yhteystiedot: merja.rasinkangas@poliisi.fi_puh. 040 740 6179

26. Arviointi

Ole aktiivinen tunneilla, tee kotitehtävät, huolehdi, että sinulla on mukana koulutarvikkeet ja valmius taudu kokeisiin rauhassa useamana päivänä.

Tärkeintä on tehdä parhaansa.

Opintojen aikainen arviointi toteutetaan osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä. Tämä edellyttää opettajien ja oppilaiden vuorovaikutusta sekä oppimisprosessin havainnointia. Oppilaiden edellytyksiä itsearviointiin kehitetään niin yksilönä kuin ryhmänä. Oppimisen arvioinnissa keskeistä on opinnoissa edistyminen suhteessa aiempaan osaamiseen ja etukäteen asetettuihin tavoitteisiin. Työskentelytaitojen arviointi on osa oppiaineissa tehtävää arviointia ja arvosanan muodostamista.

Päättöarvioinnissa arvioidaan osaamisen tasoa: miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut oppiaineen oppimäärän tavoitteet. Opetussuunnitelman perusteissa on päättöarvioinnin kriteerit kaikissa oppiaineissa arvosanalle 8.

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuriin ja järjestyssääntöihin.

Käyttäytyminen

Käyttäytymisesi arviointi kohdistuu siihen, miten sinä otat huomioon muut ihmiset ja ympäristön, arvostat omaa ja toisten työtä ja noudatat koulun sääntöjä sekä hyviä tapoja.

Käyttäytymisen arvosanaa annettaessa käytetään seuraavia kriteereitä:

erinomainen 10

- Ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön sekä vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin ja oppimistilanteisiin.
- Toimii rakentavasti oman ryhmänsä ja kouluyhteisön parhaaksi erilaisissa tilanteissa.
- Osoittaa oma-aloitteisuutta yhteisten asioiden hoitamisessa.

kiitettävä 9

- Ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön koulutyössä.
- Toimii vastuullisesti kouluyhteisössä sovittujen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.
- Käyttäytyy ystävällisesti ja avuliaasti, pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan hyvän työskentelyilmapiirin muodostumiseen.

hyvä 8

- Käyttäytyy asiallisesti tilanteeseen sopivalla tavalla.
- Noudattaa useimmiten koulun sääntöjä.
- Käyttäytyy yleensä hyvien käytötapojen mukaisesti.
- Pystyy yleensä ratkaisemaan ristiriitatilanteita oma-aloitteisesti.
- Osaa toimia ryhmässä.

tydyttävä 7

- Käyttäytyy useimmiten tilanteeseen sopivalla tavalla.
- Tuntee ja hyväksyy koulun säännöt.
- Kykenee ohjatusti ratkaisemaan ristiriitatilanteita.
- Osaa tuetusti toimia ryhmässä.

kohtalainen 6

- Suhtautuu usein välinpitämättömästi kanssaihmiin, koulutyöhön ja kouluympäristön viihtyvyyteen.
- Rikkoo toistuvasti koulun sääntöjä.
- Aiheuttaa asenteillaan ja teoillaan kielteistä ilmapiiriä.
- Tarvitsee jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa käyttäytymisessä.

välttävä 5

- Oppilaalla on erittäin välinpitämätön käytös suhteessa kanssaihmiin, koulutyöhön ja kouluympäristöön.
- Tarvitsee erityisiä toimenpiteitä opiskelun turvaamiseksi.

hylätty 4

- Käyttäytyminen on normaaliin kouluyhteisöön täysin sopimatonta.

Arvioinnissa huomioitavaa

Oppilaan arvioinnissa on huomioitava hänen lievät oppimisvaikeutensa. Tutkitut puheen, lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet, matemaattiset vaikeudet, hahmotushäiriöt ja tarkkaavaisuuden häiriöt huomioidaan siten, että arviointi perustuu oppilaan todelliseen osaamistason. Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä, ettei arviointi muodostu esteeksi oppilaan opinnoissa etenemiselle.

Erityistä tukea saavalle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), jossa määritellään muun muassa oppilaan opiskelun tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä arvioinnin perusteet.

Päätösarviointi

Hyvän päättötodistuksen saamiseen ei riitä 9.-luokan kevään loppukiri. Päätösarvioinnissa otetaan huomioon koulumenestys 8. ja 9. luokalla. Historian numero määräytyy 7. ja 8. luokan koulumenestyksen perusteella.

Teethän siis parhaasi koko yläkoulun ajan!

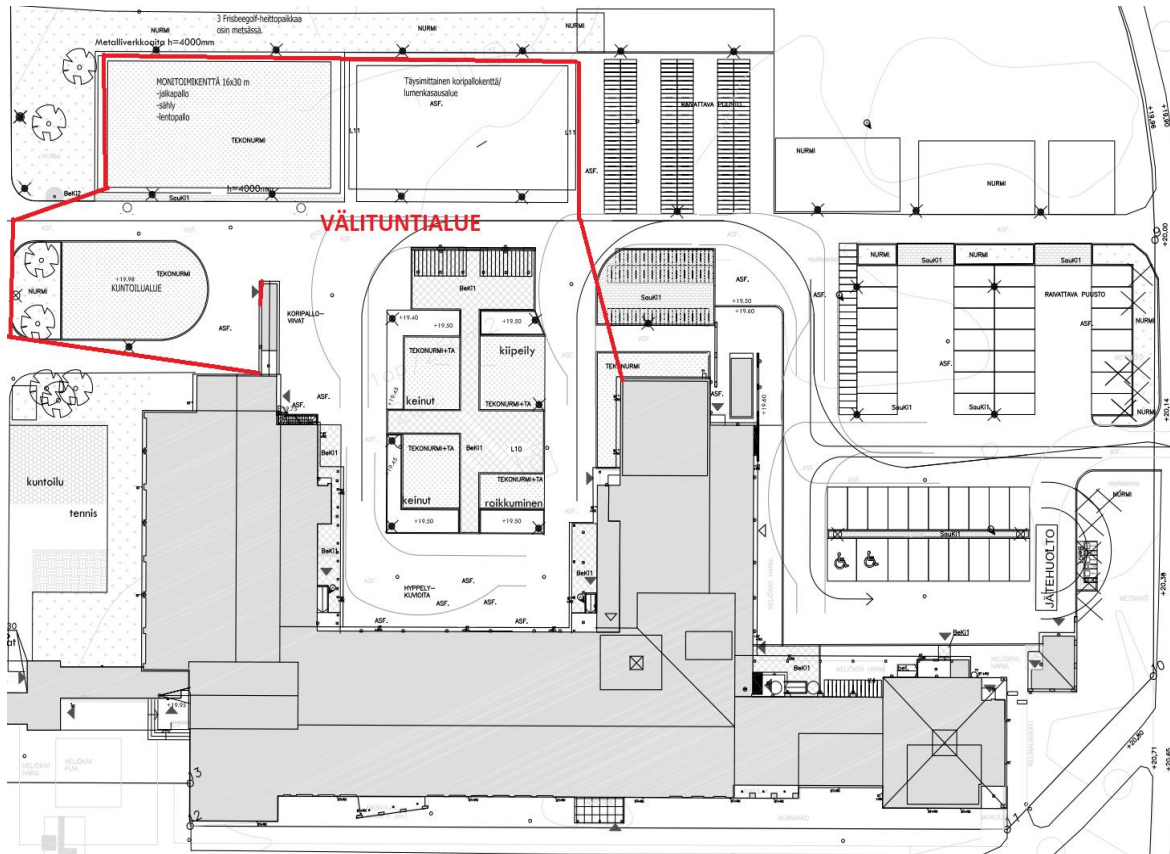

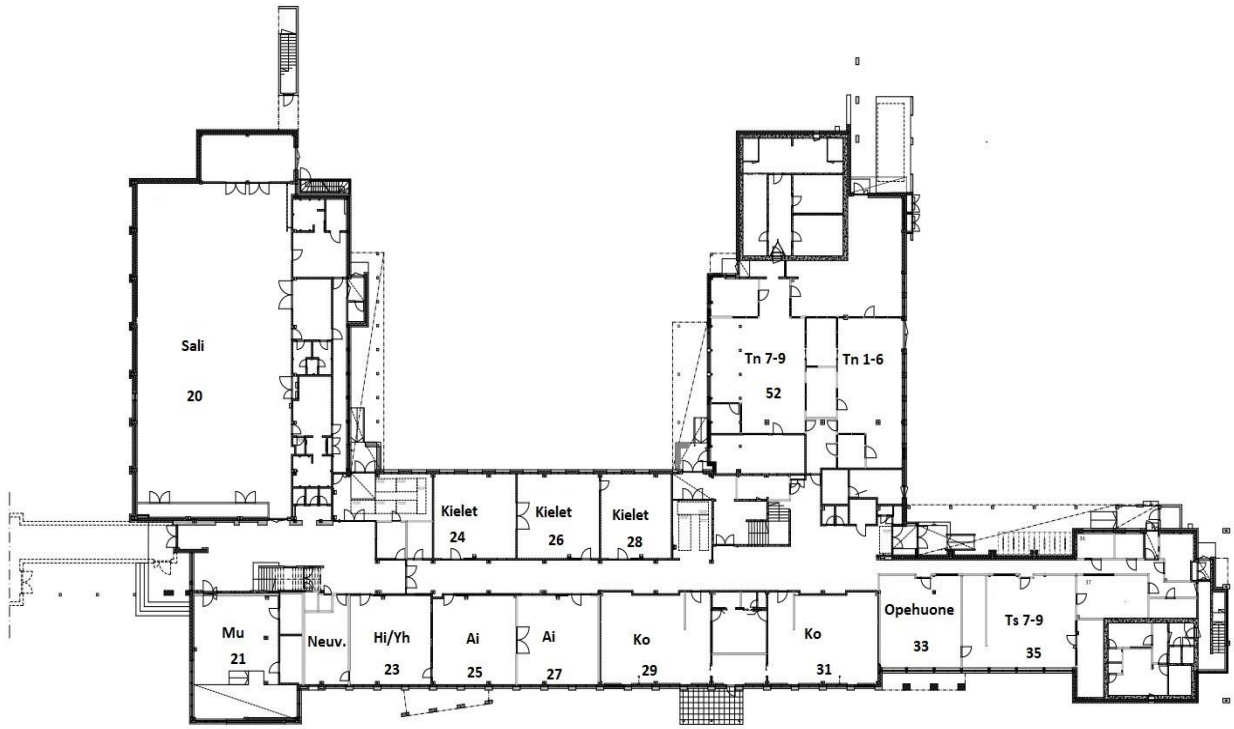

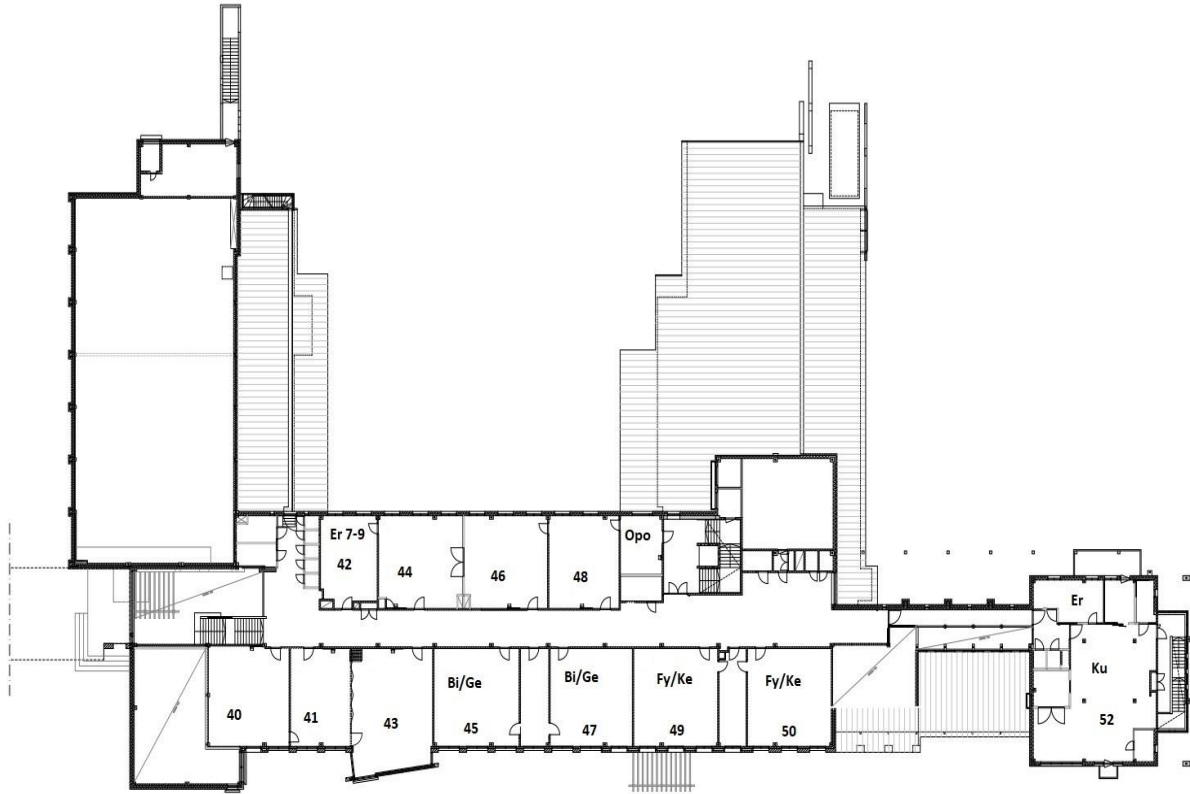
27. Välituntialue

Välituntialue on koulun sisäpiha. Pyöräalueet eivät ole välituntialuetta eli niille ei saa mennä koulupäivän aikana.

(Lähde: Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo)

28 Totta vai tarua?

Tässä luvussa esittelemme muutamia oppilailta kuultuja väittämiä. Asiantuntijamme ottavat kantaa, ovatko väitteet totta vai tarua.

Minähän osaan jo puhua ja kirjoittaa suomea. Äidinkielen opiskelu on siis turhaa.

VTarua: Äidinkieli ja kirjallisuus on välineaine kaikkeen muuhun opiskeluun. Miten voit opetella vaikkapa vieraiden kielten aikamuotoja, jos et osaa niitä ensin suomeksi. Etkä vältty äidinkielen opiskelulta jatkossakaan. Hyvä luku- ja kirjoitustaito on tarpeen valmistutpa mihin ammattiin tahansa.

Voin nostaa äidinkielen ja kirjallisuuden arvosanaa lukemalla kaunokirjallisuutta.

% Totta: Kaunokirjallisuuden lukeminen kehittää luku- ja kirjoitustaitoa sekä osoittaa harrastuneisuutta.

Hyvät tavat

kaunistavat.

% Niin totta! Hyvät käytöstavat luovat positiivista ilmapiiriä luokassa ja koko kouluyhteisössämme. Hyvät tavat ovat edellytys tukioppilaaksi ja oppilaskunnan hallitukseen pääsulle. Vanha sanonta ”niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan” toimii koulussakin. Jos olet ystävällinen ja kohtelias, saat samanlaista kohtelua itsekin.

Jos ruokalassa ei ole tarjolla herkku-ruokaani, voin käydä ostamassa Sallesta omat eväät.

VNo et todellakaan voi! Koulualueelta poistuminen kesken koulupäivän on luvatonta ja siitä saa Ka-Kea. Eikä ennakkoluuloille kannata antaa sijaa. Sekin riski on olemassa, että jostakin vieraammasta ruokalajista tuleekin uusi herkkuuokasi, kun rohkeasti maistelet uusia makuja!

Matematiikan kokeeseen ei voi lukea.

VTarua: Matematiikan kokeeseen voi ja pitää lukea ihan niin kuin muihinkin kokeisiin. Lue teoriaosiot kirjasta ja laske tehtäviä.

Jos seuraavana päivänä on koe, riittää, että luen kokeeseen, muita kotitehtäviä ei tarvitse tehdä.

VTarua: Kokeeseen valmistautuminen pitää aloittaa niin hyvissä ajoin, että myös koetta edeltävänä iltana on aikaa tehdä muut kotitehtävät.

En tule ikinä tarvitsemaan Pythagoraan lausetta (tai sijamuotoja, ruotsin kieltä, Etelä-Amerikan valtioita jne.) mihinkään. Minun ei siis kannata opetella sitä.

VTarua: Vannomatta paras! Olet niin nuori, että et mitenkään voi varmasti tietää mitä tietoa elämässäsi ja tulevassa työssäsi tarvitset. Ei siis kannata ehdoin tahdoin sulkea itseltään yhtään mahdollisuutta pois.

Voi olla, että et tarvitse kaikkea oppimaasi tulevaisuudessa, mutta opiskelu kannattaa aina. Uuden opettelu on aivoillesi samaa kuin liikunta kehollesi, se tekee hyvää!

Ei ole fiksu istua käytävällä jalat suorana.

% Totta: Käytävillä on penkkejä istumista varten. Koulumme käytävät ovat varsin kapeat. Lattialla istujat tukkivat kulkureitin ja pahimmillaan aiheuttavat muiden kompastelua ja kaatumisia.

Yläkoulussa saa tehdä mitä haluaa, täällä on paljon vapaampaa!

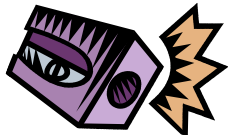
VTarua: Höpsis höpsis! Katsopa sivulle 15. Yläkoulussa on säännöt, joita jokaisen on noudatettava.

% Totta: Yläkoulussa opiskelu tunnetaan useimmista vapaammalta alakouluun verrattuna. Sinulla on useita opettajia, saat viettää välitunnit sisällä jne. Muista kuitenkin, että vapaus tuo mukanaan vastuuta. Sinun on nyt huolehdittava koulunkäynnistäsi paljon itsenäisemmin kuin alakoulun aikana.

Koulussa voin teroittaa kynäni lattialle. Täällähän on siivoojat sitä varten, että he siivoavat sotkuni.

VTarua: Luultavasti et kotonakaan saa tiputtaa kynänteroitusroskia lattialle, miksi ihmeessä saisit tehdä niin koulussa?

Meitä toimii päivittäin yli 300 henkeä koulumme tiloissa. Tuomme vaatteissamme pölyä, kengissämme hiekkaa ja muuta roskaa päivittäin melkoisen määrän koulun käytäville ja luokkatiloihin. Saamme kiittää siivoojiamme siitä, että he siivoavat koulumme päivittäin ja pitävät näin työympäristömme puhtaana ja viihtyisenä.

Ihan sama, vaikka seiskalla ja kasilla vähän löysäilee, kirii sitten ysillä.

VTarua: Sinulla ei todellakaan ole varaa asennoitua noin. Uuden asian oppiminen ilman hyvää pohjaa, on todella vaikeaa. Kaiken lisäksi päättöarvioinnissa otetaan huomioon pääsääntöisesti kahden viimeisen vuoden tulokset eli 8 luokalla päättyvissä aineissa 7. ja 8.-luokan arvosanat ja 9 luokalla päättyvissä aineissa 8. ja 9. luokan menestys. Tee siis parhaasi koko ajan!

29. Kymmenen kohtaa: Mitä nuori tarvitsee vanhemmiltaan?

1. Kohtaa

Vietä aikaa yhdessä nuoren kanssa, ole aidosti läsnä. Nuori tarvitsee vanhempaa, vaikkei hakeutuisikaan suoraan lähellesi. Ole saatavilla ja lähestyttävissä. Sopikaa esimerkiksi yhden arki-illan pyhittämisestä viikossa pelkästään perheelle. Anna nuoren päättää koti-illan sisällöstä: mitä silloin tehdään, mitä syödään yms. Myös päivittäiset, yhteiset ateriat ovat tärkeitä hetkiä.

2. Kiinnostu

Ole kiinnostunut nuoren asioista – harrastuksista ja muista nuorelle tärkeistä asioista. Pyydä nuorta kertomaan niistä sinulle hänelle sopivana hetkenä.

3. Kerro

Osoita nuorelle, että hän on tärkeä omana itsenään. Näytä, että pidät nuoresta hänen itsensä takia, et vain hänen koulu- ja harrastus-suorituksiensa perusteella. Kerro ja kertaa mukavia lapsuusmuistoja. Anna nuoren kuulla, miksi juuri hänen äitinsä tai isänsä on hyvä olla.

4. Kehu

Anna positiivista palautetta nuoren persoonasta, taidoista ja ulkonäöstä: Olet niin fiksu. Ihailen rauhallisuuttasi. Olet kaunis. Pelaat taitavasti jalkapalloa. Kehuvat kommentit juurtuvat

positiivisesti nuoren mieleen. Huomaa nuoren onnistumiset ja suhtaudu niihin kannustavasti. Älä kaivele heikkouksia, vaan korosta vahvuuksia.

5. Kuuntele

Kuuntele, mitä nuorella on sinulle kerrottavana. Auta nuorta ongelmissa, mutta et-hän anna valmiita ratkaisuja. Anna nuoren pohtia ja löytää ratkaisunsa itse. Harjaannuta keskusteluun ja ratkaisujen pohdintaan. Kysy nuoren mielipiteitä ja näkemyksiä asioihin.

6. Kosketa

Anna nuorelle sopivasti läheisyyttä, siten kuin hän haluaa. Kokeile halausta, hartioiden hierontaa, kosketusta olalle, hiusten harjausta tai vaikka kaverillista painia. Muista, että nuorella on oikeus itse päättää, kuka häneen koskee ja milloin. Kysy nuorelta lupa koskettamiseen.

7. Kasvata ja kunnioita

Ole jämäkkä rajojen kanssa ja huolehdi nuoren turvallisuudesta. Älä anna nuoren päättää asioista, joihin hän ei ole vielä kypsä. Pysy aikuisena. Anna nuorelle kuitenkin tilaa myös itsenäistyä: anna hänen päättää itse omaan persoonaansa liittyvistä asioista, kuten musiikkimausta, oman huoneen sisustuksesta, ulkonäöstä ym.

8. Kestä

Salli kaikkien tunteiden ilmaisuus. Ole kuuntelijana, älä pelästy kuohuvia tunteita. Osoita, että kaikenlaisiin tunteisiin on lupa. Itseen tai toista vahingoittavaa käytöstä ei pidä hyväksyä. Vakuuta nuorelle esimerkiksi, että vaikka elämässä tapahtuu ikäviäkin asioita, niistä selvittää. Näytä tunteesi avoimesti ja rehellisesti.

9. Koeta eläytyä

Yritä muistella, minkälaista oli olla nuori. Kerro joskus lapsellesi omasta nuoruudesta, anna nuorellesi mahdollisuus tunnistaa itsensä sinun kokemuksisiasi. Yritä asettua nuoren asemaan ja eläytyä hänen tunteisiinsa ja kokemuksiinsa – koeta katsoa maailmaa ja itseäsi hänen silmillään. Auta nuorta tarkastelemaan itseään pienen etäisyyden päästä ja ajattelemaan asioita eri näkökulmista. Muistuta nuorta siitä, että asioilla on tapana näytettyä eri päivinä erilaisina.

10. Katso itseesi

Hoida omaa jaksamistasi. Olet maailman paras vanhempi omalle lapsellesi. Älä epäröi hakea apua silloin, kun on tarve.

Lähde: MLL

30. Murrosikäisen käyttöohje

1. onneksi olkoon!

Olette pyyteettömästi ruokki-
neet, vaatettaneet ja kasvat-
taneet lastanne kolmetoista
pitkää vuotta, ja nyt se on
kasvanut isoksi. Ainakin
omasta mielestään. Jos hä-
neltä kysytään, olette Te
vastaavasti tuossa ajassa
tyhmentyneet, vanhentuneet
ja menettäneet täydellisesti
tyylitajunne. On joka tapauk-
sessa tärkeää, että tutustutte
nyt huolellisesti seuraaviin
ohjeisiin ja säilytätte ne myö-
hempää tarvetta varten. Lap-
senne takuuaikahan on joka
tapauksessa ummessa, joi-
ten sen palauttamisesta on
turha enää haaveilla.

2. käynnistäminen

Murrosikäisen herättämistä
ei tarvitse varoa. Se on huo-
nolla tuulella, herätettiinpä
se miten tahansa. Niinpä
suosittelemme ronskeja ot-
teita. Vanha kunnon vesiäm-
päri olisi tietysti paras ja no-
pein ratkaisu, mutta koska
vesikidutus ja sähköshokit
on jostain käsittämättömästä
syystä sanktioitu, suositte-
lemme peiton kiskaisemista
korvilta. Jos kuitenkin halu-
atte todellisen pikaherätyk-
sen, pohtikaa ääneen,
kuinka saisitte siirrettyä tan-
golevykokoelmanne murkun
mp3-soittimeen.

3. kotityöt

Tieteellisesti ei ole voitu
osoittaa, että murrosikäinen
vapaaehtoisesti veisi roskat,
tyhjentäisi astianpesukoneen
tai imuroisi olohuoneen. Ky-
seessä on niin sanottu pallo-
salamailmiö: Monet ovat sel-
laisesta kuulleet, mutta pitä-
vät todisteet puuttuvat. Jos

kuitenkin haluatte käyttää
murrosikäistänne myös koti-
töihin, seuraava yleisohje voi
joissakin tilanteissa toimia:
Pyydätte murkkua siivoa-
maan huoneensa. Pyydätte
uudelleen. Palaatte puolen
tunnin kuluttua, otatte pitkän
ja epäsiistin tukan
alla piilossa olleet nappikuu-
lokkeet pois hänen korvis-
taan ja määrääte huoneen
siivouksen kuukausirahojen
menetyksen uhalla. Kuulette
olevanne idiootti. Kuulette
myös, kuinka kenenkään
muun murrosikäisen van-
hempi ei ole yhtä idiootti kuin
Te. Sen lisäksi kuulette vielä
kaikenlaista muutakin, mutta
sisällöstä ei valitettavasti
voi perhelehdessä varoittaa.
Lopuksi siivoatte huoneen ja
lupaatte teinille vielä viikko-
rahan korotuksen, jos hän
suostuu mutisemaan edes
tervehdyksen Seija-tädille,
joka on tulossa jo tunnin ku-
luttua.

4. vaatettaminen

Älkää! Mitä ikinä asiasta
ajattelettekin, sillä ei ole mi-
tään merkitystä. Vanhakan-
taiset käsitteet kuten kumi-
saappaat, pipo ja lapaset
ovat samankaltaisia kuin
vaikkapa lyly, viikate ja mai-
tolaituri sillä erotuksella, että
kumisaappaat ovat nolom-
mat, pipo sotkee tukan ja la-
pasissa ei ole keskisormea.

5. yhteinen aika

Jos edes harkitsette yhteistä
kauppatikkaa tai satutte
muuten vain liikkumaan sa-
malla paikkakunnalla mur-
rosikäisenne kanssa, suosit-
telemme seuraavaa: Hankki-
kaa tekoparta ja kipa. Jos

olette äiti, hankkikaa silti te-
koparta ja kipa. Opetelkaa
puhumaan sujuvasti jid-
dishiä. Mikäli Teidän on jos-
tain syystä pakko mennä jul-
kisilla paikoilla viittäkym-
mentä metriä lähemmäs
murrosikäistänne, voitte
teeskennellä olevanne har-
miton turisti, joka kyselee
lähintä synagogaa. Vaihto-
ehtoinen lähestymistapa on
tietysti se, että laitatte yl-
lenne mami- tai dädi-paidan
ja yritätte halata teiniänne
kevätkuullassa onnitellak-
senne häntä hyvästä todis-
tuksesta. Tällä tavoin saatte
hiljaisen loppuelämän, sillä
Teille ei todennäköisesti pu-
huta enää koskaan. Ovien
paiskominen on luku si-
nänsä.

6. vianmääritys

Seuraavassa joitain yleisim-
piä ongelmatilanteita ratkai-
suineen.

Ongelma: Murrosikäinen hy-
myilee teille.

Ratkaisu: Tarkistakaa hänen
taskunsa. Se ruskea kokkare
ei ehkä ole suklaata.

Ongelma: Murrosikäinen
kiittää ruuasta.

Ratkaisu: Annatte hänelle
summan, jonka hän kohta
pyytää.

Ongelma: Murrosikäinen
sanoo rakastavansa teitä.

Ratkaisu: Soittakaa viipy-
mättä hätänumeroon.

Lähde: Timo Parvela

31. Älä jää yksin - keskusteluapua saatavilla

Oppilas

Lasten ja nuorten puhelin (Mannerheimin Lastensuojeluliitto) päivystää arkisin klo 14–20 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 17–20.

Puh: 116111. Puhelu on sinulle ilmainen.

Netti: www.mll.fi/nuortennetti

Voit puhua tai kirjoittaa asioistasi luottamuksellisesti ja saada tukea.

Huoltaja

Vanhempainpuhelin ja -netti (Mannerheimin Lastensuojeluliitto), soita tai kirjoita vanhemmuuden asioista nimettömänä ja luottamuksellisesti.

Puh: 0800 12277, päivystää maanantaisin ja tiistaisin klo 10–13 ja 17–20, keskiviikkoisin klo 10–13 ja torstaisin klo 14 – 20. Puhelu on maksuton.

Netti: www.mll.fi/vanhempainnetti. Sivuilta löytyy monipuolista tietoutta vanhemmuuden tukemiseen.

32. Liikuntasuunnitelmat

Liikuntapaikoille kuljetaan omilla kyydeillä. Koulukuljetuksessa olevat oppilaat saavat tarvittaessa pikkuliput.

Liikunnan tuntisuunnitelma löytyy koulun kotisivuilta ja koulun käytävien info-
tauluilta.

JOKAINEN LAPSI ON IHANA

Jokainen lapsi on ihana,
juuri nyt, juuri sellaisena kuin hän on.
Jokainen lapsi on ihana,
ei vain silloin, kun hän on onnistunut hyvin kokeessa
tai selviytynyt vaikeasta tehtävästä.
Jokainen lapsi on ihana, silloinkin, kun hän on
epäonnistunut tai tehnyt virheen.
Jokainen lapsi on ihana,
sillä hänessä sykkii ainutlaatuinen elämä.
Jokainen lapsi on ihana, sillä hän on salaisuus,
täynnä mahdollisuuksia,
jotka vielä ovat nupulla,
unelmia, joista ei vielä kukaan tiedä.
Jokainen lapsi on ihana,
sillä hän on lahja, jota kukaan ei ole ansainnut.
Jokainen lapsi on ihana,
sillä hän on syntynyt rakastamaan ja
tulemaan rakastetuksi.

Anna-Mari Kaskinen